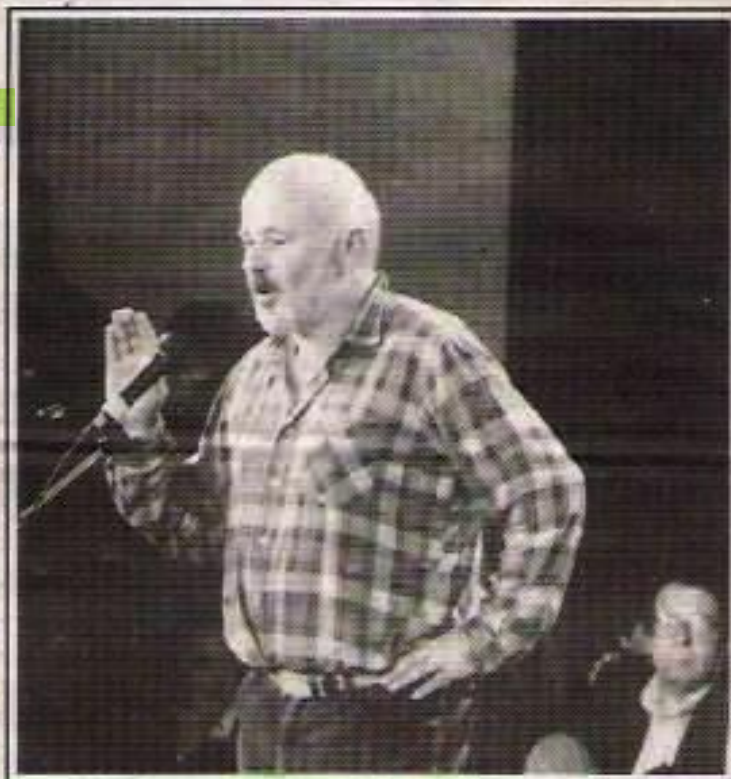

A belgrádi Borba interjúja **Eörsi Istvánnal**

Tamponzóna

Közvetlenségével, közérthetőségével, nyíltságával hódította meg magának Belgrádot **Försi István**, aki napokon át **Allen Ginsberggel**, a „beatnemzedék” élő amerikai legendájával együtt a volt Jugoszlávia háborús maradványait járta be. „A magyar értelmiségi élet jeles emberével” a belgrádi Borba című lap hét végi kettős számának legolvasottabb oldalain közölt hosszú interjút. **Eörsi István**, az az ember, aki Lu-

kács György tanítványaként az '56-os forradalomban való részvétele miatt börtönbe vonulóban megkérdezte öreit: miért kellenek önöknek a cipőpertlijeim, úgysem akasztom fel magamat? Három évvel később pedig mindaddig nem volt hajlandó elhagyni a cellát, míg megkezdett sakkjátszmáját be nem fejezte” – mutatta be olvasóinak az író a legbefolyásosabb jugoszláv napilap.

Az interjú mindenesetre figyelmet keltett Kis-Jugoszláviában, s az író magyarországi tisztelőinek sem lehet közömbös. Íme néhány részlete.

Tekintettel arra, hogy Belgrád előtt **Eörsi** Szarajevóban járt, s a városról riportot írt, az első kérdés egy bosnyák tragédiáról szóló dráma vagy vers születésének lehetőségét pedzette meg.

– Nem, nem vagyok Hemingway. Szarajevóról drámát vagy verset nem tudnék írni. Csupán az egyszerű ember érzéseit, szolidaritását szerettem volna ottjártammal lakosságának tolmácsolni. Csodálatos volt viszont az Oslobodjenje lap földalatti szerkesz-

tősegeiben tapasztalni, hogy szerbek, horvátok és muzulmánok együtt dolgoznak, éppúgy, mint régen. Ez rettenetesen fontos dolog, hisz azt bizonyítja, hogy a multikultúra lehetőségei még Szarajevóban sem felejtődtek el.

– Ön tehát továbbra is hívója az új kulturális és gazdasági egysülés lehetőségének?

– Hiszem, hogy ez az egyetlen módja annak, hogy felzárkózzunk Nyugat mellé... Nem gondolom, hogy ez utópia. Nyugat-Európa és Oroszország között mindig létezett egy *tamponzóna*. Ez volt az Osztrák–Magyar Monarchia, de nem a legszerencsésebb megoldás. De, miután létezett, arra mutat, hogy az itt élő népek számára létszükséglet egy nagyobb egység megteremtődése.

– Ezek szerint önnek nem tetszik az ötlet, hogy Magyarország a NATO-val kössön szerződést?

– Nem tetszik különösebben.

Ha mi jó viszonyban lennénk Szlovákiával, Szerbiával és másokkal a térségben, a NATO-ra nincs szükségünk. A NATO azért megoldás, mert a magyar hadsereg gyönge, s mert a szomszédos országok gyanakvással néznek ránk...

– Érdekes, mivelénk is így gondolkoznak sokan a szomszédokról...

– Szomorú dolog. Van még politikusok, akik volt magyar területeket, jelenleg szerb, román, szlovén, szlovák és horvát határokon belülieket szívesen elfoglalnának, Trianonra hivatkozva...

– A cél tehát a visszatérés a „dicső múltba”?

– Nem a többség célja, csak a seseljeké, azoké, akik a tüzet újraélesztgetnék. Seseljek pedig a térség minden országában élnek. Az egyesülést természetesen a kis lépések politikájával kell elérni. Ha külön-külön versengünk, ki éri hamarabb utol a „boldog Nyugatot”, úgy nem jutunk semmire.

– Vannak még Magyarországon irodalmi tabutémák?

– Az értelmiség nagy része most stilizálná, felülbírálná a múltat. *Esterházy Péter* például azt mondta, hogy ők most valahol Damaszkusz felé járnak. Pálra gondol, aki Krisztus ellenségéből lett Krisztus apostola. Csakhogy Esterházynak nincs igaza. Pálnak az Isten megmutatkozott, ezek az emberek viszont azzal, hogy kommunistából nacionalistává, fasisztává vagy bürokratává vedlettek át, nem az Istent látják, hanem saját karrierjüket...

Gáspár Mihály